

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 80 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 2568 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din arhiepiscopia Transilvaniei.

După cum notifică o comunicare a inspectorului regesc de scoale al comitatului Udvarhely dto 5 Maiu a. c. Nr. 427, la preparandia de stat din Székely-Keresztur se vor ține esamenele de calificațune din limba maghiară pentru învățatori la 30 Iunie a. c. st. n.

În înțelesul articolului de lege XVIII din 1879 § 3 învățatorii, cari au intrat în funcțiune dela 1872, precum și aceia, cari și-au procurat testimoniu de calificațune între anii 1872—1881, sînt datori a se provede cu diplomă și din limba maghiară, căci altcum numai pot funcționa ca învățatori.

Avînd în vedere aceste dispozițiuni ale citatului articol de lege, prin aceasta se provoacă toți acei învățatori aplicați în funcțiune cu anul 1872 începînd, cari până acum încă nu s'au provedut cu diplomă din limba maghiară, ca să se supună esamenului de calificațune înaintea comisiei înstituite la preparandia de stat din Székely-Keresztur pe terminul 30 Iunie nou a. c.

Cereri pentru admitere la facerea acestui esamen se vor adresa până inclusive 10 Iunie nou a. c. la Inspectoratul regesc de scoale al comitatului Udvarhely instruite cu carte de botez, testimoniu dela comitetul parochial despre funcționarea ca învățătoriu, testimoniu de calificațune dela consistoriul arhiepiscopesc, eventual și alte documente recomandătoare.

Oficiile protopresbiterale sînt îndatorate a întina acest cerculariu tuturor învățătorilor noștri, pre cari li privesc.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopesc ca senat scolar, ținută la 7 Maiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,

arhiepiscop.

Nicanor Fratesiu m. p.,

secretariu

Nr. 2652 Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din arhiepiscopia Transilvaniei.

Pentru facerea esamenului de calificațune învățătoresc în anul acesta se pune termin ziua de 1/13 Iuliu a. c. și cele următoare

FOIȚA.

O măimuța.

(Novelată de Alecsandru L. Kielland.)
(Incheiere).

Cînd am întors pagina, observai, că culoarea curioasă a feții provine de acolo, că măimuța întreagă era o pată de cafea; pictorul li adause numai o păreche de ochi și câțiva peri; — partea genială a obiectului de artă era dar meritul aceluia, care a picurat cafeaua pe hărtie.

„Că Cucumis, nu scie desemma, o sciam eu”, — cugeta; „dar procedura sa procesuală o scia din doască în doască!”

Astfel cugetele mi trecură la Cucumis, la frumosul seu „cum laude”, la cîntea, cu care a fost primit la întoarcerea sa acasă; la încordarea lui în studiul până a devenit atât de eu minte. Și în vreme ce me gândiam la toate acestea se trezi încetul cu încetul conștiința în mine, până ce se ivi propria mea nesciință în toată golăteala ei oribilă în fața-mi.

Mi-am pus în vedere rușinea, dacă va trebui să „descalc”; ori — și mai grozav — dacă voi ajunge între nenorociți aceia, despre cari se anunță regu-lat cu o stranie anonimitate: „Unul dintre candidați a obținut non contemendus.” Și cum se întemplă

La facerea esamenului de calificațune se vor admite acei candidați, cari au absolvat studiile teologice sau pedagogice, și au servit ca învățatori la vre-o școală publică populară, asemenea și aceia, cari fără absolvarea acelor cursuri au studiat pe cale privată, și pot documenta după studiile făcute capacitatea de a suporta cu succes acest esamen.

Candidații reieptați odată la vre-unul din esamenele din anii trecuți au a suplica din nou pentru repetirea esamenului.

Cereri pentru admitere se vor asterne consistoriului arhiepiscopesc prin concernentele oficii protopresbiterale până la 15/27 Iunie a. c. inclusive și sînt a se instrui:

1. Cu carte de botez;
2. cu testimoniu despre studiile percurse;
3. cu testimoniu despre practica învățătorească și succesul sub decursul acesteia;
4. adevîrînță dela comitetul parochial despre purtarea morală;
5. o scurtă descriere a vieții, din care să fie evidente fazele mai însemnate din viața candidatului.

Dacă dela absolvarea studiului până la intrarea în funcțiune de învățătoriu a trecut unul sau mai mulți ani, sau dacă sub decursul serviciului învățătoresc s'a întemplat vre-o intrerupere, se va documenta cu atestate, modul de viețuire și ocupațunea suplicantului sub durata intreruperii funcționării.

Învățătorii actuali, cari au depus esamenul din limba maghiară la vre-o preparandia de stat, vor aclude la suplică diploma lor din limba maghiară în original.

În special e de a se aclude fie-cărei cereri de admitere taca esamenului de 10 fl. prescrisă în statutul organic § 125 dela care se pot dispensa numai acei indiviđi, cari prin atestat dela oficiul comunal, vidimat și de oficiul parochial, vor documenta totala lipsă de ori ce avere, arătîndu-se totodată și suma salariului învățătoresc, ce li au.

Oficiile protopresbiterale se însărcinează, ca întimînd căte un esemplariu din acest cerculariu tuturor învățătorilor, să-i îndatoreze pe aceștia în special, ca ei până la terminul indicat să-și aștearnă cererile instruite conform acestui cerculariu, căci cele intrate după termin nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința consistoriului arhiepiscopesc ca senat scolar, ținută la 7 Maiu, 1887.

Miron Romanul m. p.,

arhiepiscop.

Nicanor Fratesiu m. p.,

secretariu.

adeseori, că unui oameni li perd mințile de învățatura prea multă, așa și eu, par că-mi perdusem de jumătate mințile de groaza nesciinții mele.

Sări în piciorare și zup cu capul în lavor; abia mi-am lăsat atăta răgaz să me șterg și am început să studiez cu o energie, care prioni fiecare cuvînt în memoria mea: „Deci s'ar putea presupune . . . etc. . . . etc.”

O lua fuga pe pagina din stînga la vale și apoi cu o forță nescălabită trecui peste cea din dreapta; ajunsei la măimuța, grăbi și mai încolo; frunzăriam și cetiam diligent tot mai departe.

Nici nu bagai de seamă, că puterile mi s'a eshauriat cu desevîșire. Deși zări în depărtare un capitol nou, un lucru care altfelu e un îndem atât de puternic — totuși n'am putut să nu me încurc într-una dintre ăcerile aceste pline de zbîlțuri, pe cari le obicinuiam a le ceti și resceti cu o profundeitate ilusorică.

Pipăiam impregiur după un pai de scăpare; dar nu am aflat. Toate începură să se învîrte cu mine în cercuri: — Unde-i măimuța? — O pată de cafea! — ei, nu poți fi genial și pe o parte și pe alta; toate lucrurile în viețau al partea lor umbroasă — d. e. ceasul dela universitate, — dar dacă nu sciu să imot, lăsați-me afară, — trebuie să merg la circ; — sciu prea bine, că eu sînt acela, de care riđi tu acolo Cucumis! — dar eu sciu să sar prin cercurile

Sibiu, în 8 Maiu.

Din incidentul călătoriei Maiestății Sale reginei-împărătese a Austro-Ungariei la Sinaia ăiarele fac multe și felurite combinații. Unele din ăiare atribuie călătorii aceștia o importanță politică, ear altele privesc în aceasta călătorie mai mult un semn de curtuosie și de aceea și fac comentarele lor în acest sens.

Noi ca români nu putem decât să ne bucurăm, cînd vedem, că curtea din Viena întrefine relații de bună amicizie cu curtea din Bucuresci. Regatul român, în timp relativ scurt s'a consolidat în cele din lăuntru de așa, încât devine din ce în ce mai respectat, ear în cele din afară a observat o politică atât de conciliantă și de prudentă, încât aceste politice și datoresce și independența și ridicarea sa la regat. Este numai acum vorba, cum privesc frații maghiari această vizită dela Sinaia.

Unii vîd în această apropiere totodată o apropiere între poporul maghiar și român, și dacă majoritatea ungarilor ar veni la aceasta convingere din bun timp, lucrurile ar putea să ia alte forme și aici la noi. Maiestatea Sa regina Austro-Ungariei a dat de gol pe cei ce mai susțin privatim și în public, că românii sînt un popor, care încă nu este pentru libertate, nici merit a transplanta cultură în orientul Europei. Ungurii ar trebui să se uite impregiur și să vadă, că ei sînt singuri fără aliați naturali, întocmai ca și românii — și ambii încungiurați de veriga cea de fer a panslavismului și a pangermanismului. Cest din urmă lucră pentru realizarea planurilor sale mai cu fineț, până cînd panslaviștii din Moscva și de pre aiurea nu se înfioresază de cele mai blăstamate și afurisite planuri și în o bună dimineață ne ar putea da de lucru și ne ar putea pune pe gînduri, deopotrivă pe români ca și pe unguri.

Noi românii din Austro Ungaria o am ăis și repeșim de atătea ori, că numai ca cetățeni Austro-Ungari voim să ne afirmăm și validăm interesele noastre, deci însinuările, ce se fac la adresa noastră cu scopul de a ne înegri înaintea curții din Viena sînt mijloace de tot rău alese.

Dacă deci am putea să ne bucurăm noi cei din Transilvania și Ungaria numai de acele favoruri ca românii din Bucovina, plîngerile noastre ar înceta și cu drag ne am înrola la carul statului unguresc, cu plăcere am suporta ori ce greutate, încât și noi ne am împărțati în măsură egală din visteria statului pentru scopuri culturale. Dar frații maghiari de toate vor să scie, numai de una nu, și aceea e, că

acele, anđitu-m'ai; — și dacă numai profesorul, care stă acolo și fumează din opaițul meu, ar fi frunzărit omenesc în „corpus iuris”, n'aș sta acum aci în cămașă în mijlocul străđii Carol-Ioan, — ci și me cufundai în acel somn adênc și fără de visuri, de care numai conștiința rea are parte, în anii de tinereță fragedă.

A doua ăi eram des de dimineață în șea.

Oare încălțatu-și-a dracul deja ciobotele,*) nu sciu; dar am cuvinte să presupun că da, căci inspectorii lui erau deja în cisme și scărțăiau în jurul meu, care șediam în miseria mea, cu fața înfiorată spre pîrete.

Un profesor se primbla prin sală și ținea revistă asupra meilor de jertfă. Din cînd în cînd da numai din cap cu un zimbet de încurăgiare, dacă zăria pe v'rînul dintre acei zebzezi afurisiți, cari cercetează prelegerile; cînd li căđură ochii pe mine, zimbetul dispărui și privirea lui de ghiăță părea că scrie pe pîretele de deasupra capului meu: „Mene — mene — nenorocitate! — te cunosc!”

Cățiva inspectorii trecură scărțăind spre profesor și se învîrtiau pe lîngă el; îi auđiam șoptind în dosul meu, în vreme-ce eu scrișniam din dinți de mînie la idea, că pezevenchii aceștia sînt plățiți pentru aceea mai mult, și chiar pînea de

*) Idiotism norvegian, care înseamnă „era des de dimineață.”

ei vor să recunoască în noi numai popor și indivizi, dar nu o naționalitate ca corp politic.

E drept, că singuraticul român se poate bucura de scutul legii ca și singuraticul ungar — dacă se întinlesce cu codul criminal ori cel civil, dar nu aici este a se căuta egalitatea cetățenilor, ci în alte locuri. Noi de câte ori voim să ne zidim numai o școală, și atunci când dispunem de mijloace, ni se interzice din motive, pe cari nici ministrul de culte, dl Augustin Trefort, nu le poate afla. Dovadă este gimnasiul din Caransebeș, căruia nici până azi nu i este conces, ca să existe și să reverse razele sale binefăcătoare asupra unui ținut din câte-va comitate, ai căror tineri ați sunt siliți a umbra prin Debrețin, Kecskemét, Sibiu și mai scie Ddeu pe unde.

În loc de ajutoriu, pedeci. Eată pentru ce sunt și vor rămâne juste plângerile noastre ale celor mai moderați români, cari de multe ori am avut cutezanța a ne pune chiar și popularitatea noastră în joc, fiind de credință, că guvernul maghiar și societatea maghiară ce puțin a le noastre pretensiuni le va apleția, și le va sancționa, ca pe unele din cele mai juste și legale. Acesta e în sine un cas, care trebuie să formeze un gravamen continuu între români și trebuie să-i aducă la convingere, că deu frații maghiari și guvernul, nu voesc binele românului și nu promovează după dreptate interesele cetățenilor. În multe orașe cu școli bune, medii și de stat chiar, tot acest ministru sub aplauzele tuturor partidelor a înființat școli de stat cu limba de propunere maghiară și aceasta de sigur, că nu o a făcut din lipsa altor școale, ci din motivul curat de a îmbăta lumea cu apă rece, că adecă ele sunt pentru toți cetățenii, până când ele în realitate sunt tot atâtea foculare de maghiarizare. Ce e mai mult la aceste școli s'au aplicat puteri didactice, cari nu sciu nici o limbă afară de cea maghiară, un motiv din care românii și de ar voi nu pot să cerceteze acest soi de școale.

Frasele, că numai după ce vor cunoaște românii limba maghiară se vor înțelege unii cu alții bine, nu pot să aibă loc. Noi cunoaștem pe mulți români, cari cunosc bine, foarte bine limba maghiară și tocmai că o cunosc și convin cu maghiarii des, nu le place, cum tractează maghiarul pro român, și-și exprimă și neplăcerea lor pe față. Deci nu cunoașterea sau necunoașterea limbii maghiare este motivul neînțelegerilor, ci tractarea mașteră, de care se bucură românii aici, este și rămâne cauza neînțelegerii. Dacă românului jude, să-i judece cauza în limba lui și nu se va plânge, dar până judele și trage informațiunile dela talmăcitorii nechemați, românul nu poate fi mulțumit nici cu judele, nici cu o eventuală sentință adusă pe baza talmăcitorilor unor scriitori sau păr-călabi.

Fă să meargă și domni la drumuri, pe cari ei umblă mai mult cu droasce și cu carete și atunci românul încă va merge bucuros la drum, dar când el vede, că tot el și ear el, până atunci trebuie să cânte neincetat „Eu fac poduri și șosele — tot eu dau vamă la ele“ și în aceasta cântare el va exprima în veci nemulțămirea sa.

Se nu suferă nici vice-comitele, nici pretorele organ-e comunale, cari trag pielea de pe capul țeranilor, cari în loc să scoată dările la timp, lasă un doi la mijloc și fără nici un pic de scrupuli, propun spre intabulare și vândare moșia românului și apoi tot el șormanul e reu, inderent și nu e plaimic, pe când poror mai blând și se suferă mai mult ca românul nu e pe față pământului. Dacă aceste se ar delatura la bună vreme, dacă maghiarii și organele lor ar nizuși să vadă și în români, pe om, ear nu numai servi, lucrurile s'ar desvolta în spre bine și relațiile

cele bune, care se pun la cale de capetele încoronate ar avea durată și temeinicie și spre binele românilor, dar și spre cel al ungarilor. Vadă odată frații maghiari, că sunt aviași, și ei la noi și că o preținie cu regatul vecin va exista sinceraminte numai după ce se vor împăca cu noi și dacă vor veni la aceasta convingere, binele lor și al nostru deopotrivă va fi promovat și lanțul cel de fer al panslavismului și pangermanismului se va rumpe și sdrobi de brațele române — tot așa de vînjoase ca și cele maghiare — în timpuri de primejdii.

Aceasta este convingerea noastră.

Revista politică.

De ceea-ce se temeau francesii, că se va în-têmpla, s'a și realizat. Comisiunea bugetară a hotărît să nu acorde creditul cerut de Boulanger cu scop, de a se încerca o mobilizare, și hotărîrea comisiunii o primi și camera; urmarea a fost, că ministrul președinte Goblet a înaintat președintelui republicii demisiunea cabinetului.

Resturnarea regimului a produs mare senzație cu deosebire între francesii, la cari generalul Boulanger se bucura de cea mai mare popularitate și vadă. Cu toate acestea ei s'au reținut dela demonstrațiuni, de oare-ce președintele republicii, va chema pe Freycinet, să formeze noul cabinet, ear Boulanger să rămână și mai departe ministru de războiu și astfel acest bărbat va realiza dorințele și aspirațiunile lui și ale poporului frances. Mobilizarea de probă cu un întreg corp de armată pune pe gânduri pe germani. Foile oficioase germane, combat din răz-puteri aceasta încercare, deoarece-ce ele o privesc ca amenințare de războiu și sfătuesc pe bărbații Germaniei, ca să se desmetască odată, să vadă intențiunea francesilor și Germania să-și mobilizeze toate trupele.

Continuându-se lucrurile astfel, — Țic foile germane, — nu mai începe îndoială, că încordarea devine din ce în ce tot mai mare între Paris și Berlin. Ar face deci bine Franția și ar lucra înțeleptesce, dacă ar renunța la proba de mobilizare, deoarece-ntre impregiurările de acum lumea e de tot susceptibilă față cu ori și ce pregătiri militare; în tot cazul însă când francesii n'ar renunța dela planul lor, Germania încă va trebui să ia măsuri de asigurare. Foile germane însă sunt prea susceptibile, se tem prea tare. Francesii n'au făcut Germaniei nici o imputare și nici barem obiecțiuni pentru că și-a conchemat rezerviștii ca să se exercite cu pușca cu repetiție, de oare-ce Franția a considerat: că ori-ce guvern e în drept a dispune în țeara sa de puterile militare, după cum îi place.

Desvoltarea lucrurilor din Rusia încă însușă îngrijiri. După cum vin sciri din Varșovia rușii panslavisti sunt preocupați neconținut de idea, că Rusia să păsească în mod mai hotărîtor în politica europeană, și să se pregătească din răzputeri. Ei îmbie pe țarul, ca să păsească Petropolea și să se strămune cu întreaga curte la Moscva, unde vieța îi este mai asigurată contra uneltirilor nihilistice. Se vorbesce, că după atentatul din urmă Katkoff însuși a îmbiat pe țarul, ca să-și strămune reședința și că țarul n'ar fi neaplicat la aceasta.

Scirile din Odessa sunt de tot războinice. De mai multe zile petrece acolo, generalul Dragomirow, care a venit la guvernorul general Roop în misiune politică. D'odată cu el a sosit și o comisiune de marină, care apoi sub conducerea lui Dragomirow cercetează toate posturile și întăriturile și plănuesce

noia întărituri. La prânțul, ce l'a dat oficerii în onoarea lui Dragomirow a rostit astfel de vorbe ce a produs mare senzațiune în întreaga presă, căci vorbele lui prevestesc isbucnirea unui înfrisoșat războiu.

Coroșpondențe particulare ale „Telegrafului Român.“

Viena, 4 Maiu, 1887.

Serbarea zilei de 3/15 Maiu la Viena. — Trimiterea unei cununi pe mormântul lui Ianou. — Demonstrațiunile studenților germani în contra profesorului Maassen.

Pe paginile istoriei poporului nostru românesc din Ungaria și Transilvania, pline de asupri și urgie, abia aflăm câte o zi, câte un moment mai tencit, la reamintirea căruia se se întărească sentimentul nostru tradițional pentru un viitoriu mai fericit. Decenii, veacuri deardând frunđărim prin cartea vieții neamului nostru, până dăm de câte un astfel de moment în mijlocul unui noian de timpuri grele ce au trecut peste capul nostru.

Unul dintre aceste puține momente istorice în viața noastră națională este fără îndoială actul săvârșit în ziua de 3/15 Mai 1848 de către poporul nostru românesc. În ziua aceasta pentru primadată s'a esprimat reinviată conștiința națională a poporului, atunci pentru primadată a simțit fișoc care român din Transilvania, că face parte dintr'un popor, pe care unirea în cugete și simțiri îl face puternic, îl face însemnat.

Și nu este în caracterul zilei acesteia nici cea mai mică umbră de tendințe ilegale, de cereri nedreptății. Jurământul l-au pus cei adunați pe câmpul libertății: pentru împărat, pentru patrie, pentru națiune, pentru eluțarea egalei îndreptățiri.

Este deci un act de pietate națională, un act de loialitate chiar, a ne reaminti din an în an în însemnătatea acestei zile. Și dacă din partea guvernului ungar se fac atâtea șicane la adresa celor ce o serbează, dacă ei chiar sunt pedepsiți, trebuie să regretăm, căci aceasta este o viuă dovadă de intoleranță.

Ajuși afară de sfera de activitate a organelor, cari privesc în serbarea zilei de 3/15 Maiu un act nepatriotic, — tinerii români din Viena și-au ținut de sfânt datoriunța a o serba în linisce și cu serioșitate cuvenită.

Și ca serbarea să nu aibă nici un caracter demonstrativ, ea s'a ținut în una din comunile mai frumos situate din apropierea Vienei, la Hütteldorf.

Deși timpul era nefavorabil, căci o ploaie torențială sbicnua strădele începând de dimineață până seara, cu toate acestea pe la 2 oare după prânț a plecat tinerimea română academică la număr vr'o 30 de inși la locul de serbare.

Serbarea s'a început cu un cuvânt festivi rostit de dl Aurel C. Popovici, student în medicină, prin care a desvoltat însemnătatea zilei de 3/15 și a salutat pe cei adunați.

A urmat cântarea resunetului: Deșteaptăte române, apoi o dare de seamă scurtă asupra trecutului poporului nostru ardelean de dl Bogdan stud. phil. și cetirea celor 16 puncte, primite de adunarea din Blaj la 1848. Cu repetarea „Resunetului“, partea oficială s'a încheiat, decizându-se trimiterea unei cununi din partea junimei române din Viena pe mormântul lui Avram Ianou.

Partea socială a serbării a durat până la 9 oare seara, când ne-am îndepărtat cu toții în linisce și mulțumiți, că pușinul ce am făcut, bine l'am făcut.

Veți fi cetit prin jurnalele locale despre demonstrațiunile șgomotoase din săptămâna trecută, cari s'au arangiat de studenții universitari germani în contra profesorului de dreptul canonic la facultatea juridică, Maassen.

Incidentul care a dat ansă tumultelor din edificiul universității de aci, a fost cuvântarea numitului profesor, ținută în senatul imperial pentru ordinațiunea ministrului de justiție, ca sentințele judecătorești să se publice în limba proprie delictuenților, și în contra partidului centralist german al lui Schmerling. Împrejurarea, că profesorul Maassen este german și că fiind profesor la o universitate germană, a vorbit în contra intereselor elementului german, cutropit de slavi, — un indignat peste măsură pe studenții germani.

Demonstrațiunile tumultuoase s'au repețit trei zile după olată în edificiul universității, s'au transplantat apoi pe strădă, terminându-se într'un charivari vorbărești profesorului Maassen. Spre norocire însă acum spiritele s'au liniștit cu desăvârșire, spre norocire Țic, deoarece s'a fost pus în perspectivă de către ministrul Gantsch închiderea facultății juridice, eventual a universității întregi, în cas dacă demonstrațiunile s'ar mai fi continuat. Yff

Academia română.

Înscințare.

După decisiunile luate de Academia română în sesiunile de până la anul 1887, concursurile propuse de Academie sunt cele următoare:

I. Premiul Năsturel-Herescu din seria B, de 4,000 lei, se va decerne, în sesiunea generală din anul 1888 unei cărți scrise în limba română cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai

și pace. Deci pusei punctul și plecai cu mult înaintea celorlalți, cari nici pela mijloc nu ajunsă.

„A descălecat“ își cugetară tovarășii mei de suferințe, ori poate a sărit pe lângă cerc; — căci temă era grea.

„Uită, uită! — Țicse avocatul cetind — tu ești altfelui decât cum te Țineam; — curat Schweigaard! Ai uitat pasagiul din urmă; dar n'are de a face; se vede, că cunosci perfect lucrurile acelea. Dar de ce aveai numai eri o groază așa teribilă de tema de proces? —

— Nu sciam nimic.

El rise: — Ai învățat dar preste noapte procedura procesuală?

— Da.

— Ajutatutiă cineva?

— Da.

— Trebuie să fe repetitoriul draclui acela, care Ți-a băgat atăta „jură“ în cap într'o singură noapte. Permiți să întreb, cine a fost vrăjitoriu?

— O maimuță! — îi răspunsei. — Yff.

toate zilele și-o agonisesc prin a me vecha pe mine și pe unii dintre amicii mei cei mai buni.

Ușa se deschise; o rază de lumină gălbuie cădu pe fețele palide; scena îmi reamintia „Jertfele terorismului“ din Luxenbourg. Apoi se făcu earăș înțunec, și stafeta cea năgără lunecă prin sală ca un liliac, în ghiară cu fainoasa hărtie albă.

El ceti.

În toată viața mea n'am fost mai puțin dispus de „sărite“, ca aȚi; și totuși cuvântul cel dintăiu trecu prin mine ca un fulger; — „măimuță!“ — era să strig cât p'aci, — căci ea era; — fără îndoială era pata de cafea de pe pagina 496. Tema se mișca tocmai impregiurul celor ce am studiat astă noapte cu atăta energie.

Ear eu m'am apucat să scriu. După o introducere scurtă, dar bine cumpănită, am început cu „deci s'ar putea presupune“ — am luat o apoi pe pagina stângă la vale, cu forță neslăbită pe cea din dreapta; ajunsei la măimuță, trecui mai încolo, începui să pipăi împrejur; — și nu mai sciam nici un cuvânt mai departe.

Simțiam, că lipsesce ceva; dar sciam, că nu-mi folosese nimic toată sfortărea; ce nu scii, nu scii

meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuaru până la 31 Decembre 1887.

II. **Premiul Statului Lazăr**, de 5,000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1888 unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuaru 1886 până la 31 Decembre 1887, sau celei mai importante invenții științifice făcute dela 1 Ianuaru 1886 până la 31 Decembre 1887.

NB. Concurenții la aceste premii vor binevoi a trimite la cancelaria Academiei române în Bucuresci operele lor, cari vor fi în condițiunile de timp aci însemnate, în câte 12 exemplare, până la 31 Decembre 1887.

III. **Marele premiu Năsturel-Herescu** din seria B, în suma 12 000 lei, se va decerne în sesiunea generală din anul 1889 unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuaru 1885 până la 31 Decembre 1888.

NB. În privința premiilor „Năsturel-Herescu” se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din condeiul reșosului întru fericire C. Năsturel-Herescu:

B. Premii pentru opere publicate.

„In tot anul Societatea Academică Română va avea a premii, din veniturile fondului Năsturel, o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului.

Inse aceste premii vor fi de două specii:

1. În trei ani consecutivi, d'a rândul, se va decerne câte un premiu de patru mii lei, Nr. 4.000 L. n. minimum la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat;

2. Ear în al patrulea an se va decerne un premiu fiecărui de lei 12.000, carele se va numi „Marele Premiu Năsturel,” operei, care va fi judecată ca publicațiunea de capetenie, ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut deja unul dintre premiile anuale, de cât defalcând dintr'ensul valoarea premiului precedent.

Operele, ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii vor tracta cu preferință despre materiile următoare:

a) Scrieri serioase de istorie și științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

b) Scrieri de religiuina ortodoxă, de morală practică și de filosofie;

c) Scrieri de științe politice și de economia socială;

d) Tractate originale despre științe esacte;

e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie și geografie în cari se între și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe esacte, de arți și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metod și ca cuprins;

g) Dicționare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectură, sculptură, pictură, gravură, și chiar opere musicale serioase, pe cari acestea toate Societatea Academia Română le va putea apleția atunci, când își va întinde activitatea ei și asupra tuturor materiilor de bele-arti;

i) Scrieri de pură literatură română, în prosă și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase, — mai ales subiecte naționale, — și ori-ce alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă a-și dori să se acorde **marele premiu Năsturel**, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică dezvoltării literaturii naționale.

(Va urma)

Despre beție și bețivi.

(Încehere.)

George Buchanan, unul din cei mai renumiți bărbați, și cel mai mare poet latin din secolul al 16, era cel mai stranie bețiv. P. Garaffe ne spune, că din cauza vinului a căpătat idropică, și că se dicea despre densus, că el nu pătusese de „aqua intercuta”, ci de „vino intercuta”. Cu toate că era așa de bolnav, el bea tot atât de tare ca și atunci, când era sănătos. Medicii, cari îl consultau din porunca regelui din Scoția — el fusese instructorul regelui — i-au spus, că dacă nu se va lăsa de beție, nu va trăi mai mult de 14 zile. După primirea scirei acesteia, i-a rugat el pe ei, că să se fiie un consiliu și să i spună cât va mai trăi, dacă nu va be. Medicii i-au răspuns, că va trăi 5—6 ani de sigur. Atunci dișe el mânos: „Cărți-ve de lângă mine pătătorilor cu or-

dinațiunile voastre cu tot! Să știți, că mai bine vreau să trăiesc numai două săptămâni, și să beau cât mi place, decât 6 ani fără să beau.”

După aceea poruncește să-i aducă o bute mare de vin și să i-o pună lângă pat, cu scopul, ca să-i vadă fundul încă înainte de ce va muri... El și-a ținut cuvântul, căci îndată după ce a golit butea a și murit, injurând și blăstămând pe toți de lângă densus.

Sultanul Murad IV s'a învățat a be delu un bețiv, pe care îl alungase afară, și care, spre marea sa mirare, îl întrebă în beție, ori nu i-ar vinde stambulul cu tronul seu. Din acestea a conchis sultanul, că un om beat e mai fericit, decât un rege.

Shakespeare a dramatizat în comedia: „Înfrânarea îndărătnicilor” ideea aceasta foarte bine. Înțelesul comediei e următorul: Un lord, care se întoarce dela vânătoare, află înaintea unei cârciume pe un cârcăciu mort de beat, și ca să facă o sață, pornește să-l ducă la sine acasă, să-l îmbrace cu hainele sale cele mai scumpe și să-l pună în patul seu cel mai frumos. Când se trezi bețivul la lord acasă, își frecă numai ochii, și nu putea înțelege, cum de vine el într-o odaie și într'un pat atât de frumos. Deodată vin câțiva servitori îmbrăcați în livree. Întrebă, ce poruncește? și îl numește: ilustratia Voastră! După multă trudă le succede servitorilor a-l convinge, că el e de naștere nobil, că e lord, și că de mulți ani a pătimit de o boală de creeri. Lui însă tot nu-i vine a crede. De abia, când a intrat soția lordului și-l întrebă, cum a dormit, numindu-l soț, a început a crede, că el e într'adevăr lord. Într'aceea se gătesce masa. El se află acuma în elementul seu. Se îmbată acum așa de tare, încât lordul pornește să-l ducă înapoi, cum și de unde l-au adus. Bețivul se trezește earăși și se bucură de visul, ce l'au avut.

Proverbul: „lumea-i a bețivilui” e foarte adevărat. Bețivul poate face, ce vrea, fără ca să fie legat de obiceiurile convenționale usitate în societatea omenască; poate dice ori-cărui ceace a gândit, când era încă treaz.

Dar precum poate spune bețivul ori-cărui adevărat verde în ochi, tot așa poate vedea și el, ce inimă, ce caracter are bețivul, căci atunci aruncă el masca, pe care o poartă în de comun. Toate nenorocirile, ce le-au cauzat vinul și berea în decurs de atâtea sute de ani, apar în comparație cu urmările cele grozave și triste ale colosalei consumări de rachiu, foarte mici. Spre nenorocire se bea în patria noastră mai mult decât s'ar căde. Care s'a încurcat în rețelele acestuia, e perdut pentru totdeauna.

Urmările beției iau o dimensiune înspăimântătoare. Spitalurile, casele de nebuni și temnițele se umplu din ce în ce tot mai mult. Sărăcia se lăsece într'un mod strajnic; crimele contra vieții și averii apropiate se comit din zi în zi mai des. Sărmanii copii bețivilui! Și ei decad și devin cerșitori, căci au moștenit patima aceasta dela părinții lor. Darea pentru beuturi creșce din zi în zi mai mult, decât ori ce dare. Toată averea se duce la cârcăriuari, până ce bietul om nu mai are pe ce pune capul. Și tot creșce și se măreșce boala aceasta. Ucideri și sinucideri sunt la ordinea zilei. Și toate acestea sunt urmările rachului.

Când beția a început a se lăți tot mai mult, atunci s'au format și constituit societăți de cumpătare, și apostolii acestora mergeau în larga lume cu sf. biblie în mână și vorbiau și arătau urmările rele ale beției. Dar nici asta n'a ajutat mult. Doară ne e cunoscută istorioara următoare:

Pe un hamal îl inspirase un orator, care vorbea contra beției, într'atât, încât se decise a face și el parte din societatea bețitorilor de apă! Înainte de ce se apucă să subscrive, îl întrebă el pe orator, ce capăt pentru subscrierea sa? Răspunzându-i acela, că răsplata sa va fi conștiința sa curată, numai ce-l vești, că aruncă condeiul din mână, strigând: „Ce, nici măcar un păhar de rachiu nu creși să-mi dați?”

Tot într-o astfel de adunare, când numai de abia începuse apostolul a vorbi, strigă un bețiv: „Nu l'ascultați! el ne îmbată cu vorbe goale!”

În timpul de față vor să se pună capăt beției, aducând'o în combinare cu codicile penale. Dar deoarece pe om în beție nu-l poate nimeni trage la răspundere pentru faptele sale, vor să-l facă responsabil, ca fiind încă treaz, s'a apucat să bea. Cu greu se poate însă afla o basă juridică pentru o astfel de lege: căci dacă a devenit beția manie — și numai de astfel de beție poate să fie vorba — dacă inculpatul se află într-o stare, în care nu poate da cont de faptele sale, atunci îl poți pedepsi tot așa de greu, ca pe unul, ce pătinesce de cleptomanie sau de piromanie.

„Revista Politică.”

Dr. M.-g.

Varietăți.

* (Concert.) „Reuniunea română de cântări din Sibiu” va da Duminecă, la 10/22 Maiu concertul seu ordinaru cu binevoitorul concurs al dlui pianist V. de Heldenberg și al ficei d-sale d-soarei Adela în sala dela „Musikverein” cu următorul program:

1. *Trei poezii românești* compuse pentru cor micst de Hans Huber: a) Dorința, b) Două suflète, c) Din „Însiră te mărgărite”.

2. *Două cântece* pentru o voce de tenor cu acompaniari de piano de F. Schubert: a) Solia florilor, b) Credință în primăvară.

3. *Sonată* pentru piano op 27 Nr. 2 (Cismoll) de L. von Beethoven. (Dl Heldenberg).

4. *Recitativ și Duett*, din oratoriul „Creațiunea” de I. Haydn.

5. *Cânturi de iubire* (Liesbeslieder) compuse pentru cor micst cu acompaniari de piano à 4 m. de I. Brahms.

6. *Două cântece*, pentru mezzosopran a acompaniari de piano de V. de Heldenberg: a) Wehr! b) Dimbovița apă dulce, cine-o bea nu se mai duce.

7. *Călugărul din Pisa*, baladă pentru o voce de bas cu acompaniari de piano de C. Loewe.

8. *Trei poezii populare sârbesci*, compuse pentru cor micst de Hans Huber: a) Dis'a un rege și-o regiună, b) Mândra Smilj, c) La joc.

Începutul e seara la oarele 7 1/2.
Biletele se estradua Duminecă 10/22 Maiu a. c. dela oarele 11—1 în localitățile casinei române din loc, Strada Cisnădiei Nr. 7.

* Maj. Sa împăratul a inspectat în tabera dela la Bruck, regimentul 31 de inf. (marele duce Mecklenburg-Strelitz); regiment „românesc,” care se recrutează la Sibiu; impresiile produse asupra monarhului au fost atât de vii, încât s'a adresat ast-fel către ofiieri: Ve mulțemesi d-lor pentru silința și zelul d-voastre! Regimentul e excelent instruit; mulțemesi soldaților pentru diligența dezvoltată.

* (Daruri împărătești.) M. S. împărăteasa noastră la despărțirea de cătră M. M. L. regele și regina României a lăsat mai multor persoane din România frumoase și scumpe daruri, drept suvenir. Doamnei Slăniceanu i-a dăruit Maiestatea Sa potretul propriu în zmalț montat pe brățară de mult preț. D-soarei Romalo un solitor de toată curățenia; d-soarelor Bălăceanu și Davilla unele bijuterii; d-lui director general al căilor ferate un inel cu petrii scumpe; controlorului căilor ferate, mecanicului și șefului de gară diverse scule prețioase. Personalul trenului a primit o gratificațiune de 1000 lei în aur. De asemenea și inginerilor căilor ferate, au fost acordate diverse decorațiuni.

* (Concurs.) Ministrul de culte și instrucțiune publică a publicat concurs pentru ocuparea lor 2 posturi de profesor la gimnasiul de stat din Budapesta (cercul VII) pentru studii: limba maghiară, filosofia și limba germană. Emoluentele împreunate cu aceste posturi sunt: 1500 fl. salariu anual și 300 fl. relut de cuartir.

Concurenții au a-și așterne suplicile până în 5 Iuniu a. c. deadreptul la sus menționatul ministeriu. Concurenții au a-și documenta prin atestate: etatea, religiuina, că sunt căsătoriti sau ba, referentele militare; studiile absolvate, activitatea literară, calificatiunea și serviciul de până acuma.

* În Odesa ofiierii de stat major au dat un prânz generalului rus Dragomiroff. Cu aceasta ocaziune scrie „Telegraphul”, că generalul a rostit între altele următoarele cuvinte în discurs: Sunt de pă-rere, că în curând armata rusă va avea din nou a culege lauri nemuritori de pe câmpul de bătae, în curând d-lor cu toții vom fi earăși chemati a arăta lunei întregi, că mai există virtuți în soldatul rus și că strigătul nostru *zaveru, Tareea i ocestvo!* (pentru religie, Țară și patrie), este un strigăt de moarte pentru inimici Rusiei. Mare este rolul în acest viitoriu rebel al victorioasei noastre marine. Inchin dar aceasta cupă pentru marina depe marea neagră.

* (Himen.) Dl Vasiliu Morariu fiul Păr. metropolit din Bucovina, Silvestru Morariu și d-soara Olga Stamati și vor serba nununia în 28 Maiu.

* „Națiunea” scrie, că d-l Sturdza ministru al instrucțiunii publice va trimite în curând în străinătate un arhitect al acestui ministeriu pentru a studia construcțiunea mai multor scoli urbane și rurale.

* Din România se va trimite un maior și un căpitan de artilerie la fabrica Krupp, cari vor petrece acolo două luni pentru a asista la fabricarea materialului comandat de ministrul de războiu român.

* (Rectificare.) În raportul despre ședințele sinodului arhiepiscopesc din Nr. precedent (pag. a 2-a coloana a 3-a alinea a 2-a) după cuvântul Roman în loc de 1048 se se cetească 1084.

Se recomandă cu cea mai mare căldură tuturor femeilor. Ridzina, posta Iordanow (Galizia). În decurs de aproape 5 ani a avut femeia mea, obstrucțiune, durere de stomach și nici un apetit de mâncare, și cu toate că a folosit pilurile lui Morison și Peshoffer, toate au fost înzadar, numai chiar după întrebnițarea pilurilor de Svitzera ale farmacistului R. Brandt a dispărut boala și s'a restabilit apetitul spre mâncare, din care cauză veș trimit cordialia mea mulțumită. Cu toată stima Ludovic Wiato, învêș, dirig. la scoalele populare. Adevăritatea iscăliturii mele o legitimez prin stampila școlară. (L. S.) Pilurile de Svitzera ale farmacistului R. Brandt costă o schatue 70 cr. în farmacii; se atrage atențiunea la crucea albă pe câmp roșu cu iscălitura R. Brandt.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 18 Maiu n. 1887.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.65	101.60
Renta ung. de hârtie	87.90	87.70
Împrumutul armurului de fer ung.	150.70	150.50
Galbin	5.97	5.95
Napoleon	10.07	10.05
100 marce nemțești	62.35	62.30
London pe (poliță de trei luni)	127.—	127.10

Nr. 179. [1593] 3-3
CONCURS.
 În urma concursului scris pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III Prieodiste — Tătărești, cu venit anual de 409 fl. 50 cr., nefinsuându-se nici un concurent, prin aceasta se scrie, tot pe lângă venitele de mai înainte a doua

oară concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.
 Reflectanții au a-și presenta petițiunile în termenul indicat la subsemnatul.
 Brad, în 30 Aprilie, 1887.
 Oficiul ppter al gr. or. al Zarandului. În conțelegere cu comitetul parochial.
Vasilii Damian,
 protopresbiter.

Nr. 529. [1596] 2-3
EDICT.
 Toma Poplăcean gr. or. din Reșinari, carele de 5 ani de zile a părăsit pe leguita sa muere Stana n. Cofora, se citează prin aceasta ca în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict să se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră cerea de divorțiu a femeii se va pertracta și decide pe basa pribegirei lui.
 Scaunul protopresbiter al gr. or. al Sibiiului ca for matrimonial de I instanță. Sibiiu, 20 Martie, 1887.
Simeon Popescu,
 protopresbiter.

Nr. 2408 civ. 1887. [1594] 3-3
Publicațiune.
 Din partea tribunalului regesc din Elisabetopol se aduce la cunoscută publică, că în urma acțiunei baronului Radak Ádám, pertractarea pentru regularea dreptului de cărmărit și pentru statorirea cheei de proporțiune, contra fostilor domni de pământ și iobagi din Chesler, s'a ordonat pe **30 Iunie 1887 la 3 oare p. m.** în localul cancelariei comunale din comuna Chesler, la care cei interesați pe lângă atragerea atențiunei la § 15 din instrucțiunea pentru regularea posesiunilor, se citează spre prezentare.
 Din sedința tribunalului regesc din Elisabetopol, ținută la 2 Maiu, 1887.
Nagy Ludovic, V. Iakab Árpád,
 preș. notariu.

Trei trageri în fie-care an!
Câștigul principal în anul 1887:
 În 1. Iunie: 200,000 floreni v. a.
 În 1. Decembrie: 100,000 floreni val austr.
Losuri originale la cursul zilei.
 Adeverințe pentru 5 losuri în 24 rate lunare a fl. 2.20 de primire " 10 " " " " " " 4.40
 cu dreptul de nemijlocită participare la câștig la procsima trageră în 1 Iunie 1887.
 Losurile trase cu câștiguri mai mici rămân și la tragerile următoare în valoare.
Casa de schimb a băncii comerciale ungare pestane.
Budapesta, Dorotheagasse 1. [1592] 2-3

Sternberg Armin
 Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.
 Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate escelentă.
Nou! flauta-harmonică
 cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tânăr ori bătrân, îndată poate cânta. **Prețul 2 fl.**
Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se efectuează lute, bine și efin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimite gratis și franco. Pentru harmonică și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni. [1592] 5-20

Medicament
 pentru **boala de fungie,**
 tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumăni etc. prin **Ecskalațiune de gas (cu ajutoriul injecciónii rectale).**
 Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efectui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:
 „Adeseori chiar după trei întrebuințări a ecskalațiunei de gas cu ajutoriul injecciónii rectale pere: tusea, frigurile, scuparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe săptămână cu 1/2—1 klgam. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obisitoare a vieții.
 „La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebuințarea ecskalațiunei de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebuințarea mai departe a curei nu se mai repetese atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plumăni pe jumătate distrucate încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculosului s'au mențuit toți de tot prin mijlocirea injecciónii de gas.
 Precum în cele mai mari spitale din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecskalațiunei de gas cea mai mare întrebuințare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.
 Aparatul ces. reg. a. p. al ecskalațiunei de gas (injecciónii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebuințării pentru medici; și pentru întrebuințarea însăși a bolnavilor prin **Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80,** se poate primi pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.
 Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică. [1588] 7-50

Domnului Fragner, Praga!
 Cred că e datoria mea a ve înștiința că de doi ani întrebuințez preparatul d-voastre **Balsamul de viață al D-rului Rosa**, care în călătoriile mele, în diferite clime, are o influință binefăcătoare. Ve rog deci a-mi trimite patru sticle mari la Semlin. Proxima mea călătorie va fi la Vidin, Giurgiu și Galați, unde **Balsamul Dr. Rosa** mi e indispensabil.
 Cu profund respect **Toma Turinaș,**
 Conducător la societatea navigațiunei pe Dunăre, la Semlin.

Mijloc grabnic și sigur pentru boale de stomach și consecințele lor.
Conservarea sănătății
 se bazează numai pe conservarea și promoțiunea unei digestiuni bune, căci aceasta este condiția fundamentală a sănătății și a unei stări corporale și spirituale. Cel mai bun medicament de casă pentru regularea mistuirei spre a obține o compoziție de sânge adevărat, pentru depărtarea părților sângelui stricat și rău, este mult cunoscutul și plăcutul

Balsamul de viață al Drului Rosa.
 Acesta, e preparat din plantele cele mai bune și mai vindecătoare, este probat ca foarte escelente la toate boalele digestive, adică la tipul de apetit, răgărită cu corine, flatuosiți, vărsături, dureri de stomach, căderi de stomach și grea supunarea la urta bucată, febră, hemoroide, boala femecești, ipochondria, melancolie (în urma conturbațiunei digestive); acesta împotrăștează întraga activitate a mistuirei, produce stăngă curat și sănătoși și redă corpului bolnav puterea și sănătatea de mai înainte. În urma acestei însușiri escelente, acesta a devenit un medicament de casă sigur și probat popular, dobândind o întindere universală.
 1 sticlă 50 cruceri, o sticlă duplă 1 fl. v. a.
 Mii de scrisori de recunosțiță stau la dispoziție. Balsamul la cereri francate se trimite în toate direcțiunile pentru plata prin mandate postale.

Pentru de a depărta falsitatea
 fac pe toți băgătorii de seamă la aceea, că fie-care sticlă pregătită de mine după prescrierea originală.

Balsamul de viață al Drului Rosa
 pe o parte e imprimată în sticlă cu firma mea și cu legala lipire a marcei (vultur cu literele „Dr. R.“ în scutul de piept) — pe partea diametral opusă însă cu decorațiuni puse una lângă alta, și prin mijlocirea unui dop de metal, pe care se află împreună marca, se astupă. Sticlele sunt învalite în anunțurile de întrebuințare. Pachetarea se face în carton vinet, care e scris pe părțile longitudinale cu

„Balsamul de Viață al Drului Rosa“
 din farmacia „la vulturul negru“ a lui **B. Fragner, Prag Nr. 205—III,** și e în limba germană, boemă, maghiară și franceză, ear muchile sunt proveđute cu chipurile legale ale marcelor.
 Ori-ce preparat lipsit bater numai în parte de vr'unul din lucrurile espuse, se se considere de fals.

În original se află: **Balsamul de viață al Drului Rosa în principialul depot al fabricantului B. Fragner,**
 apotecă la Vulturul negru, în Praga, cornul dela Spornergasse 205—III și în depozitele mai jos însemnate
 Sibiiu: Karl Müller, apotecar, W. F. Morscher, apotecar; — Cluș: Johann Wolff, apotecar; Nicolau Székely, apotecar, Adolf Valentini, apotecar; — Brașov: Eduard Kugler, apotecar; — Torda: Gabriel Wolff & Sohn, apotecar.
 Toate apotecele din Austria, au în depozit acest balsam de viață.



Tot acolo se află:
Alifia de casă universală din Praga.
Mijloc sigur și probat pentru vindecarea tuturor inflamațiilor, rănilor și umflăturilor.
 Aceasta se întrebuințează cu succes sigur la inflamațiunea, oprirea lapteului și împietrirea pieptului, fencilor la înfrăzarea ospital; la desce, la petriificațiuni, umflături de gât, umflături nughilor, la așa numitul vierme la desce, la petriificațiuni, umflături de gât, umflături reumatice, inflamații cronice la gleznele picioarelor, la șolduri, la asudarea picioarelor și ochiuri (bătăuri), la mâni crepate, la umflături provenite din împunsături, insectelor, la răni purioase, rac, aprinderă periosului etc.
 Toate inflamațiunile, petriificațiunile și umflăturile se vindecă în timpul cel mai scurt; dacă rana are deja materie se vindecă după ce s'a tras toată aceea materie.
O doză mică 25 cr., una mare 35 cr.

Prevenire!
 Trăg'nd acțiuneșune, că acest mijloc de cură se imitează adese ori și în diferite moduri, me ved obligat a face pe toți atenți, că această alifia de casă din Praga după adevărul original nu e mai cu singur o produc' și că se află umplută în doze gabine de metal, care pe capac are depusă marca aceasta pe lângă aceea încă scrisă cu negru „Alifia de casă universală“ din Praga B. Fragner, farmacia „vulturul negru“ Praga Nr. 205—III în limba germană și boemă. — Dozele se învalite în hartie roșie, care arată întrebuințarea (în 9 limbi) și e prevădută în carton vinet pe care afară de marcă se află pe partea de desupra imprimată Alifia de casă universală din Praga etc. în limba germană și boemă.
 De cumva P. T. cumperătorii va afla atât împachietare a dozelor de cât, care e descrisă, preparatul se se privească de fals și se se retrimite.

Cunoscut ca mijlocul cel mai nimerit și mai eficace pentru vindecarea anđului greu și do-bândirea anđului perdut de tot.
Balsam de auđ.
 O sticlă 1 fl. v. a. [1528] 10-20